

SPIS TREŚCI

Opozycja przedsierniowa

Cecylia Kuta – Współtwórca ROPCiO. Bogumił Studziński (1931–1987) 3

Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela zainaugurował swoją działalność 25 marca 1977 r. „Apelem do społeczeństwa polskiego”. Pod dokumentem podpisało się osiemnaście osób wywodzących się z różnych środowisk i nurtów ideowo-politycznych.

Jarosław Szarek – Klucz do wolności. Studencki Komitet Solidarności 11

„Będą z tego duże kłopoty” – powiedział szef krakowskiej Służby Bezpieczeństwa Stefan Gołębiowski do komendanta wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej rano 7 maja 1977 r, kiedy w sieni kamienicy przy ul. Szewskiej 7 znaleziono zwłoki Stanisława Pyjasa.

Justyna Błażejowska – Spotkanie korowców z kardynałem Wojtyłą 24

Spotkanie kard. Karola Wojtyły z członkami powołanego we wrześniu 1976 r. Komitetu Obrony Robotników okazało się jednym z najbardziej doniosłych momentów w dziejach KOR i KSS „KOR”.

Jarosław Neja – Wolne Związki Zawodowe na Śląsku.

Opozycyjna epopeja Władysława Suleckiego 37

Adam Chmielecki – WZZ Wybrzeża – pierwsza kompania kadrowa 52

Stefan Szaciłowski – Siedlisko opozycji. Katolicki Uniwersytet Lubelski 64

Małgorzata Ocias-Butkiewicz, Wojciech Butkiewicz – Początki rewolucji powielaczowej. Katolicki Uniwersytet Lubelski 74

Maciej Zakrzewski – Liberalizm w cieniu socjalizmu 82

Historia pisma „Merkuryusz Krakowski i Światowy” to zaledwie dziewięć numerów wydanych w ciągu kilkunastu miesięcy. W perspektywie historii wydawnictw drugiego obiegu – to epizod; w perspektywie historii myśli politycznej – zjawisko znaczące.

Katyń

Monika Komaniecka-Łyp – Instytut
Katyński w Polsce 90

Paweł Wąs – Ofiara Zbrodni Katyńskiej.
Stefan Szletyński (1893–1940) 100

s. Renata Zielińska – „Teraz już znam
drogę do Katynia”. Ze wspomnień
ks. Henryka Okołotowicza 114

Sylwetki

Justyna Błażejowska – Obnażył
hańbę domową. Jacek Trznadel
(1930–2022) 122

Artur Kasprzykowski – Tereska
z podbeskidzkiej konspiracy.
Teresa Szafrąńska (1958–2021) 139

Komentarze historyczne

Diana Maksimiuk – „Nie powiemy
tak od razu całej prawdy”.
Amnestia z 1956 roku 149

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
Adam Hlebowicz, dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr hab. Sebastian Ligarski,
dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiewski
(jakub.golebiewski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedziółko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedziolko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny:

Sylvia Szafrąńska

Projekt okładki i łamania:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:

X Marsz Cieni, Warszawa 2017.

Fot. Piotr Życieński